

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44506
Nom	Discapacitat intel·lectual
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2	3 - Intervenció en discapacitat cognitiva	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
FERRIOLS JORGE, SILVIA INES	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

Les últimes definicions de l'AAIDD (Associació Americana de Discapacitat Intel·lectual i Discapacitats del Desenvolupament) han introduït nous aspectes a considerar en la discapacitat intel·lectual: la reformulació de la conducta adaptativa i la necessitat de proporcionar els suports necessaris perquè el xiquet pugui tenir un funcionament òptim en els diferents contextos en els quals es desenvolupa. Gràcies a l'avanç de la medicina, coneixem millor les característiques físiques i neurològiques associades a les diferents síndromes, la qual cosa permet desenvolupar protocols d'actuació per a la millora de la salut, i estratègies educatives diferenciades i adaptades a la manera en què processen la informació aquests xiquets. Les persones amb discapacitat intel·lectual presenten problemes en el llenguatge, percepció, atenció, memòria, processos executius i alteracions comportamentals. Molts programes d'atenció primerenca, projectes educatius experimentals i diverses metodologies s'han desenvolupat per a millorar cadascuna d'aquestes funcions i la seua capacitat d'aprenentatge en les diferents etapes educatives.

Les polítiques educatives basades en la inclusió han permès que molts xiquets hagen aconseguit nivells educatius abans impensables, i que s'hagen desenvolupat nous valors socials que han minimitzat o

eliminat l'estigma social associat a aquesta discapacitat i permès una major integració i participació en la societat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2215 - M.U. Educació Especial 16-V.2

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Conèixer i ser capaç de dissenyar, aplicar i avaluar els sistemes de comunicació augmentativa.
- Conèixer i comprendre processos d'investigació en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu i social
- Tindre un compromís actiu amb la no discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'equitat
- Buscar, gestionar i analitzar informació científicoprofessional
- Saber previndre l'aparició y/o intensificació de necessitats específiques de suport educatiu
- Saber col·laborar en els àmbits acadèmic i social amb famílies, professionals i institucions
- Conèixer i interpretar informes tècnics, d'investigació i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius
- Conèixer i comprendre els procediments d'avaluació i intervenció en l'entorn escolar en xiquets i xiquetes amb necessitats específiques de suport educatiu

- Dissenyar i gestionar procediments d'intervenció en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu
- Dissenyar, aplicar i avaluar estratègies educatives inclusives
- Dissenyar, planificar i avaluar mesures ordinàries i específiques d'atenció en funció de les diferents necessitats específiques de suport educatiu i en el context social
- Conèixer i comprendre l'impacte de les necessitats específiques de suport educatiu sobre les relacions familiars
- Conèixer l'etiologia i les característiques físiques, cognitives i emocionals de diferents síndromes que cursen amb necessitats específiques de suport educatiu

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Treballar en l'entorn escolar realitzant una adequada avaluació i intervenció en els xiquets i xiquetes amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Treballar en l'entorn social per a afavorir el desenvolupament de les persones amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Aplicar els coneixements adquirits per a comprendre i resoldre problemes complexos i poc habituals en el camp de la intervenció en necessitats específiques de suport educatiu.
- Continuar el seu aprenentatge de manera autònoma i autodirigida.
- Comunicar conclusions, així com conèixer els fonaments racionals que les sustenten de forma clara i rigorosa, integrant els coneixements necessaris des d'una perspectiva interdisciplinària i manejant adequadament la complexa casuística.
- Comprometre's amb la igualtat d'oportunitats, l'equitat, la no discriminació i l'accessibilitat universal.
- Conèixer diversos projectes nacionals i internacionals de recerca i innovació aplicats a les necessitats específiques de suport educatiu.
- Indagar, gestionar i examinar informació científic-professional relacionada amb les necessitats específiques de suport educatiu derivades d'una discapacitat cognitiva.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Concepte, classificació i etiologia de la discapacitat cognitiva.

- Teories explicatives de la discapacitat intel·lectual i concepte de discapacitat intel·lectual. Repercussions en la pràctica educativa.
- Identificació, classificacions, etiologia de la discapacitat intel·lectual i característiques de les diferents síndromes. Repercussions en la pràctica educativa.
- Alteracions neuropsicològiques de les diferents Síndromes. Repercussions en la pràctica educativa.

2. Concepte, avaluació i intervenció en adaptació social.

- Concepte, avaluació i intervenció en adaptació social.
- Aprenentatges i currículums funcionals.
- Problemes de comportament i intervenció.
- Problemes motors i la seua influència en els aprenentatges escolars.

3. Avaluació i intervenció en les alteracions del llenguatge oral i escrit.

- Desenvolupament del llenguatge en els aspectes (fonètic-fonològics, semàntics, morf-sintàctics i pragmàtic i intervenció educativa).
- Comunicació augmentativa i recursos tecnològics.
- Mètodes de lectoescriptura.

4. Característiques, avaluació i intervenció dels problemes cognitius: percepció, atenció, memòria i processos executius.

- Alteracions en els processos perceptius, avaluació i intervenció.
- Alteracions en els processos d'atenció i memorització, avaluació i intervenció.
- Alteracions en els processos executius: avaluació i intervenció.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	31,50	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	8,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	8,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Donat el caràcter teòric i pràctic o aplicat de les competències a adquirir, la distribució segons tipus d'activitats formatives seguirà el següent model.

- Classes teòriques: exposició per part del professor i participació dels estudiants.
- Seminaris i activitats pràctiques supervisades pel professor: resolució de casos, pràctiques en l'aula,

aplicacions informàtiques, presentació de treballs, pràctiques fóra de l'aula.

- Activitats de treball en equip, estudi i treball individual, tutoria personal i avaluació.

AVALUACIÓ

Tenint en compte que l'assistència es considera obligatòria per part de l'alumnat, per a la seua avaluació s'han de tenir en compte tres aspectes: exàmens, treballs individuals i en grup, i les activitats realitzades a classe.

Els requisits per aprovar l'assignatura són: superar tant l'examen com lliurar i superar la totalitat dels treballs proposats.

- Examen: atorga un 60% de la qualificació final, i integra qüestions de tipus obert i / o d'elecció de resposta múltiple, així com l'execució d'una tasca pràctica.
- Els treballs individuals, grupals, i la participació en les activitats d'aula suposen un 40% de la qualificació final.

Les dues parts són superables en segona convocatòria. Si es suspèn alguna de les dues, en la segona convocatòria s'exigiran els mateixos criteris que en la primera i es conservarà la qualificació de l'aprovada. La participació en activitats d'aula es substituirà per una prova pràctica escrita sobre les activitats realitzades.

Per a l'obtenció d'una matrícula d'honor es tindrà en compte l'assistència a les classes i els treballs individuals lliurats.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Asociación Americana sobre retraso mental AAMR (2011). Retraso mental: Definición, clasificación y sistemas de apoyo. Madrid, Alianza Editorial.
- Garrido, J. (2004). Atención educativa al alumnado con dificultades de cognición. Málaga, Aljibe.
- Grau, C y Gil, M^a.D. (2010): Intervención psicoeducativa en necesidades específicas de apoyo educativo. Madrid, PEARSON.

- Alcantud Marín, F. y Soto Pérez, F.J. (Coords.) (2003). Tecnologías de ayuda en personas con trastornos de comunicación. Valencia: NauLlibres

Complementàries

- López, M. (2004). El Proyecto Roma. Una experiencia en educación de valores. Málaga, Aljibe.
- Alonso, M. Á. V., & Schalock, R. L. (2010). últimos avances en el enfoque y concepción de las personas con discapacidad intelectual. Revista Española sobre Discapacidad Intelectual, 41(4), 7-21.
- Artigas-Pallarés, J. (2002). Fenotipos conductuales. Revista de Neurología, 34(1), 38-48
- Flórez, J. (2015). Discapacidad y Neurociencia. En Revista Síndrome de Down. Vol. 32, pp. 2-14.
- Perera, J. y Rondal, J. (2014). ¿Hándicap mental, intelectual o cognitivo? Hacia una terminología y una evaluación funcional en sintonía con las ciencias cognitivas. En Revista Síndrome de Down. Vol. 31, pp. 142-154.